

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Lenky Krupíčkové a Davida Hipšra v právní věci žalobkyně: **Vaše pekárna a. s.**, se sídlem Na Výšině 3373/11, Jablonec nad Nisou, zastoupena JUDr. Antonínem Šmídkem, advokátem se sídlem Pavlovická 366/7, Liberec, proti žalované: **Česká obchodní inspekce**, se sídlem Štěpánská 567/15, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 7. 2021, č. j. 16 A 17/2019-32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 11. 3. 2019, č. j. ČOI 27644/19/2400/0077/24/R/Va/Če, uložila Česká obchodní inspekce, inspektorát pro kraj Ústecký a Liberecký (dále též „správní orgán I. stupně“) žalobkyni pokutu ve výši 5 000 Kč za přestupek podle § 24 odst. 7 písm. q) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o ochraně spotřebitele“) a povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč. Přestupku se žalobkyně měla dopustit porušením povinnosti stanovené v § 16 odst. 1 písm. a) téhož zákona tím, že jako prodávající ve své provozovně na žádost inspektorky v postavení spotřebitelky vydala doklad o zakoupení 7 druhů výrobků, který neobsahoval informaci, o jaké výrobky se jedná, ani o jejich druhovém určení. K odvolání žalobkyně žalovaná rozhodnutím ze dne 24. 5. 2019, č. j. ČOI 69611/19/O100/2400/Kr/Št, změnila prvostupňové rozhodnutí tak, že opravila údaj o variabilním symbolu. Ve zbytku prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

II.

[2] Proti rozhodnutí žalované podala žalobkyně žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji usnesením ze dne 24. 7. 2019 postoupil místně příslušnému Krajskému soudu v Ústí nad Labem (dále též „krajský soud“). Ten žalobu v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Krajský soud shrnul, že žalobkyně v žalobě rozporovala označení a posouzení vydaného dokladu jako dokladu o zakoupení výrobku ve smyslu § 16 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Dále namítla, že inspektorka provádějící kontrolu zmátla její zaměstnankyni (prodavačku), respektive že došlo k chybě v komunikaci, a prodavačka jí proto vydala pouze automaticky vytištěnou účtenku EET. Požádala-li by inspektorka o vydání paragonu, byl by jí vydán, neboť v prodejně byly připraveny nástroje pro jeho vyplnění. K této argumentaci krajský soud poukázal na to, že žalobkyně je podnikatelkou, která vstupuje do právních vztahů se spotřebiteli. Je její povinností zajistit, aby prodej probíhal v souladu s právními předpisy. Kontrola žalované má simulovat nákup běžného spotřebitele. Postup prodavačky, která vydala k žádosti inspektorky doklad o zakoupení výrobků neobsahující všechny zákonem vyžadované údaje, nebyl jednáním inspektorky nijak ovlivněn. To vyplývá z protokolu o kontrole ze dne 12. 10. 2018, v němž je zaznamenán zcela jednoznačný požadavek inspektorky o vydání dokladu o zakoupení výrobků i následná reakce prodavačky. Z tohoto popisu je zjevné, že se jednalo o běžný postup prodavačky žalobkyně. Prodavačka sama mohla inspektorku na základě její naprosto srozumitelné žádosti o doklad o zakoupení výrobků upozornit, že jí může vyjma účtenky EET vydat i úplný doklad, a to bez jakékoliv další (opakované) žádosti ze strany spotřebitelky (zde inspektorky). Prodavačce nic nebránilo ani v tom, aby učinila dotaz na vyplnění paragonu a ten následně vyplnila, pokud je toto běžný postup, jak tvrdila žalobkyně. Nic takového se však nestalo. Krajský soud uzavřel, že k porušení § 16 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele zjevně došlo, neboť na dokladu o zakoupení výrobku vydaném dne 12. 10. 2018 nebylo konkrétně uvedeno, o jaké výrobky se jedná. Co se týče významu uvedeného ustanovení, odkázal krajský soud na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2016, č. j. 9 As 83/2016-48. Námitku, že inspektorka se snažila prodavačku „nachytat“, krajský soud odmítl jako ničím nepodloženou a nemístnou fabulaci. Krajský soud neprováděl dokazování žalobkyní navrženými důkazy, neboť je vyhodnotil jako nadbytečné.

III.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodů obsahově podřaditelných pod § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Podle ní je vyloučené, aby prodavačka nevydala doklad v zákonné formě, pokud by o něj byla srozumitelně požádána, respektive jí bylo dodatečně vysvětleno, že je požadováno položkové rozepsání zboží. Připustila, že inspektorka skutečně požádala o vystavení „dokladu o zakoupení výrobku“, na což prodavačka reagovala vystavením dokladu o provedené platbě. S ohledem na to, že kontrolní nákup proběhl v prodejně s pečivem, svědčí inspektorkou použité označení pečiva za výrobek o jejím zcela zjevném záměru zaskočit prodavačku a o slovíčkaření. To dokládá reakce prodavačky v zápisu o provedené kontrole: *„Pokud někdo potřebuje napsat paragon, musí si říct o paragon, kde bude mít i rozepsané položky-název zboží.“* Je zřejmé, že skutečným cílem kontroly bylo udělit

pokračování

pokutu, nikoliv se přesvědčit, zda je prodavačka schopná akceptovat práva spotřebitele a vystavit odpovídající doklad. Dále stěžovatelka namítla, že krajským soudem uváděné odkazy na dřívější rozhodnutí ve správních řízeních nejsou přiléhavé. Odkázala také na důvodovou zprávu k § 16 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele a zdůraznila, že žalovaný vůbec neuvedl, v kolika případech spotřebitelé podali stížnost na nerespektování jejich práv v prodejnách s pečivem. Ona sama žádnou takovou stížnost neneviduje. Závěrem navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl zamítnutí kasační stížnosti s ohledem na to, že stěžovatelka pouze opakuje argumenty, které uplatnila již v předchozím řízení. Podle žalované bylo spáchání přestupku dostatečně prokázáno a správní trest je adekvátní závažnosti a okolnostem spáchání přestupku.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Nejvyšší správní soud předepisuje, že kasační stížnost je opravný prostředek proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.). Nejvyššímu správnímu soudu nepřísluší v kasačním řízení přezkoumávat opětovně rozhodnutí žalovaného v rozsahu přezkumu provedeného krajským soudem. Předmětem přezkumu může být proto toliko to, zda rozhodnutí krajského soudu k námitkám uvedeným v kasační stížnosti ob stojí. Nejvyšší správní soud je přitom povolán pouze k přezkumu v rozsahu vymezeném stěžovatelem. Řízení o kasační stížnosti je totiž ovládáno zásadou dispoziční. Obsah, rozsah a kvalita kasační stížnosti předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku soudu. Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78 a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011-95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014-20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009-99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007-46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008-60, či usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 1. 2020, sp. zn. II. ÚS 875/20, ze dne 14. 9. 2021, sp. zn. I. ÚS 776/21). Uvedení kasačních námitek nelze nahradit pouhým zopakováním či parafrází námitek uplatněných v žalobě, a už vůbec ne prostým odkazem na argumenty uvedené v žalobě, neboť žalobní námitky směřují proti jiným rozhodnutím, než která jsou předmětem přezkumu Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2007, č. j. 8 Afs 106/2006-58). Stěžovatel samozřejmě může v kasační stížnosti žalobní argumentaci zopakovat; například tehdy, pokud krajský soud argumentaci

obsaženou v žalobě dostatečně nevypořádal, popřípadě neshoduje-li se stěžovatel s jejím skutkovým či právním posouzením. Vždy by však měl výslovně uvést, které závěry krajského soudu pokládá za nedostatečné, respektive nesprávné a z jakých důvodů. Neučiní-li tak, je Nejvyšší správní soud oprávněn zabývat se posouzením zákonnosti napadeného rozsudku soudu pouze v rovině obecné. V opačném případě by totiž rovněž popřel dispoziční zásadu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2016, č. j. 3 As 137/2015-45).

[8] Stěžovatelka se v kasační stížnosti do značné míry omezila pouze na zopakování své žalobní argumentace. Opětovně tvrdila, že požadavek inspektorky nebyl formulován srozumitelně, přičemž pro vyřešení situace postačovalo, aby inspektorka doplnila vysvětlení, že chce jednotlivé položky rozepsat. Na tuto námitku však dostatečně a přehledně odpověděl krajský soud v bodě 11 napadeného rozsudku. Zde uvedl, že požadavek inspektorky o vydání dokladu o zakoupení výrobků byl jednoznačný, což vyplývá z protokolu o provedené kontrole ze dne 12. 10. 2018. Navíc byl formulován plně v souladu s dikcí zákona. Nejvyšší správní soud může pouze dodat, že požadavek na vystavení „dokladu“, „faktury“, či „paragonu“ lze do určité míry považovat za zaměnitelný. V případě, že však zákazník použije kterýkoliv z uvedených termínů, jeví se jako logické chápat jeho požadavek tak, že žádá o vystavení dokladu, který splňuje všechny zákonné požadavky, bez ohledu na to, jaký termín konkrétně použije. Takový postup totiž odpovídá formulaci § 16 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, podle kterého je prodávající na žádost spotřebitele *povinen vydat doklad o zakoupení výrobku nebo o poskytnutí služby s uvedením data prodeje výrobku nebo poskytnutí služby, o jaký výrobek nebo o jakou službu se jedná a za jakou cenu byl výrobek prodán nebo služba poskytnuta, spolu s identifikačními údaji prodávajícího obsahujícími jméno a příjmení nebo název nebo obchodní firmu, případně název prodávajícího, jeho identifikační číslo osoby, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak*. Lze tedy předpokládat, že pokud zákazník požádá například o „doklad“, měl by prodejce reagovat v souladu s citovaným ustanovením. Uvedené platí tím spíše, pokud použije výslovně terminologii zákona. Úvaha stěžovatelky je tedy ve své podstatě logicky obrácená, pokud se snaží dovodit, že při výslovné žádosti inspektorky a za použití zákonné formulace bylo legitimní reagovat vydáním nekompletního dokladu a považovat žádost za matoucí.

[9] Stěžovatelka dále v kasační stížnosti stejně jako v žalobě opět tvrdila, že jednání inspektorky v prodejně bylo účelové a jejím cílem bylo zajistit uložení pokuty. Tuto námitku krajský soud přílehlavě označil za fabulaci, přičemž vysvětlil, že samotná inspektorka nemá na uložení pokuty žádný zájem (bod 14 napadeného rozsudku). Nadto, jak bylo uvedeno výše, v bodě 11 rozsudku vysvětlil, že žádost inspektorky byla formulována srozumitelně a inspektorka postupovala zcela standardním způsobem, když simulovala nákup běžného spotřebitele.

[10] Rovněž k argumentaci týkající se důvodové zprávy a účelu § 16 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele se krajský soud vyjádřil, a to v bodě 13 napadeného rozsudku, kde uvedl, že z účelu ustanovení dle důvodové zprávy nelze jakkoliv dovozovat, že by nedošlo k naplnění skutkové podstaty daného přestupku. Přílehlavě přitom odkázal na závěry rozsudku zdejšího soudu ze dne 29. 9. 2016, č. j. 9 As 83/2016-48.

pokračování

[11] Na uvedenou argumentaci krajského soudu stěžovatelka v kasační stížnosti nikterak nereagovala. Z výše uvedené judikatury přitom vyplývá, že není úkolem Nejvyššího správního soudu za stěžovatele domýšlet, proč má za to, že jsou závěry krajského soudu chybné. Výše uvedené námitky proto nemohl Nejvyšší správní soud věcně projednat, neboť nesměřují proti rozhodovacím důvodům krajského soudu. Jedná se tak o námitky nepřípustné podle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť se opírají o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s. Nejedná se totiž pouze o setrvání na jiném názoru, ale o nereagování na výslovně vypořádané námitky krajským soudem, proti kterému nemůže zcela mechanické zopakování žalobních námitek obstát (srov. např. rozsudky tohoto soudu ze dne 25. 11. 2022, č. j. 3 As 197/2020-49, nebo ze dne 5. 1. 2023, č. j. 8 Afs 165/2021-34).

[12] Stěžovatelka dále namítla, že žalovaný vůbec nezmínil, jak časté jsou stížnosti na nerespektování práv spotřebitele v prodejnách s pečivem, přičemž stěžovatelce není žádná taková stížnost známa. Tuto argumentaci stěžovatelka uplatnila poprvé až v kasační stížnosti. Podle konstantní judikatury „*ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. in fine brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřípustné. Ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. naproti tomu brání tomu, aby se poté, co bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí, uplatňovaly skutkové novoty. K takto uplatněným novým skutečnostem kasační soud při svém rozhodování nepřihlíží*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004-49). Ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. představuje zavedení koncentračního principu do řízení před Nejvyšším správním soudem (viz rozsudek ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006-155). Připuštění uplatnění skutkových a právních novot v řízení před Nejvyšším správním soudem by fakticky vedlo k popření kasačního principu, na němž je řízení o tomto mimořádném opravném prostředku vystavěno (srov. dále rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2012, č. j. 4 Azs 1/2011-89). S ohledem na uvedenou judikaturu se tedy jedná o námitku nepřípustnou.

[13] Jedinou věcně projednatelnou kasační námitkou je tak obecné tvrzení stěžovatelky, že soudem uváděné odkazy na dřívější rozhodnutí nelze na předmětnou věc aplikovat. Stěžovatelka nicméně nezdůvodnila, proč se domnívá, že by závěry dřívějších rozhodnutí nebylo možné aplikovat. Nejvyšší správní soud proto na tuto námitku musí v obdobně obecné rovině reagovat. Krajský soud v napadeném rozsudku odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2011, č. j. 8 Ca 193/2008-37, na jehož základě upozornil, že stěžovatelka je podnikatelkou, která vstupuje do právních vztahů se spotřebiteli, pročež je její povinností zajistit, aby prodej zboží probíhal v souladu s právními předpisy, a to i za situace, kdy prodej zajišťují její zaměstnanci. Tomuto závěru, který nastiňuje obecný předpoklad hodnocení postupu stěžovatelky, nelze nic vytknout, neboť plně odpovídá relevantním okolnostem (stěžovatelka je podnikatelkou prodávající své zboží převážně spotřebitelům, což platilo i v případě kontrolního nákupu). Krajský soud dále odkázal na rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 9. 10. 2019, č. j. 9 A 211/2016-125, a Krajského soudu v Praze ze dne 18. 12. 2015, č. j. 47 A 39/2013-94, aby vysvětlil obecný účel kontroly ze strany žalované - simulaci nákupu běžného spotřebitele, a upozornil na odpovědnost zaměstnavatele za jednání zaměstnanců. Rovněž tento odkaz je nutné považovat za přílehlavý, neboť ve věci probíhala kontrola právě

formou simulovaného nákupu, přičemž za stěžovatelku jednala její zaměstnankyně. Co se pak týče odkazu na rozsudek ze dne 29. 9. 2016, č. j. 9 As 83/2016-48, ten je nutné považovat za zcela příležitý, neboť v uvedeném rozsudku se Nejvyšší správní soud zabýval posouzením totožného přestupku a za obdobného skutkového stavu, kdy přestupek rovněž spočíval ve vystavení chybného dokladu a v neuvedení jednotlivého zboží. Také odkaz na usnesení Ústavního soudu ze dne 10. 1. 2017, sp. zn. III. ÚS 3931/16, v návaznosti na již zmíněný rozsudek č. j. 9 As 83/2016-48 byl použit příležitým způsobem tak, aby krajský soud vysvětlil, že nebylo na místě provádět dokazování kopií paragonu, který nebyl vystaven při kontrole ze dne 12. 10. 2018. Obecná námitka stěžovatelky, že uvedené odkazy nebylo možné na věc aplikovat, tedy není důvodná.

[14] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, které by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože podle obsahu spisu jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. dubna 2023

Tomáš Foltas
předseda senátu